

บทที่ 4

บริบทของพื้นที่ศึกษา

การวิจัยเรื่องการประเมินผลการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) รูปแบบของการประเมินเป็นการประเมินแบบชิปโมเดล (CIPP Model) เพื่อให้การวิจัยบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นจะต้องเข้าใจบริบทที่ศึกษา คือ บริบทของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง ซึ่งได้อธิบายประเด็นที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม
2. ทรัพยากรทางกายภาพและชีวภาพ
3. เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

1. อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

1.1 ประวัติความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

สืบเนื่องมาจากนายประมูล รักษาแก้ว หัวหน้าศูนย์วิจัยนิเวศวิทยาป่าไม้กั้นดง กองบำรุง กรมป่าไม้ ได้มีบันทึกลงวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ.2522 ว่าได้ทำการออกสำรวจป่าเพื่อทำการวิจัยทางนิเวศวิทยาในท้องที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง สำรวจพบว่าบริเวณหาดแหลมหยงลำ เป็นบริเวณที่มีหาดทรายขาวสะอาดสวยงาม ซึ่งมีความยาวประมาณ 5 กิโลเมตร ประกอบไปด้วยป่าชายฝั่งอันสมบูรณ์ ประกอบกับทัศนียภาพที่สวยงาม สมควรจะจัดให้เป็นสถานที่พักผ่อนของประชาชน ดังนั้นกองอุทยานแห่งชาติ จึงได้มีคำสั่งที่ 2502/2522 ลงวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ.2522 ให้นายประมูล รักษาแก้ว นักวิชาการป่าไม้ 5 ออกไปทำการสำรวจจัดตั้งเป็นวนอุทยานแหลมหยงลำ เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2523 โดยมีคำสั่งที่ 378/2533 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2523 ให้นายประมูล รักษาแก้ว ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าวนอุทยานแหลมหยงลำอีกหน้าที่หนึ่ง

ต่อมาวนอุทยานแหลมหยงลำ ได้มีหนังสือที่ กส 0703 (ลล)/9 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2523 และบันทึกที่ กส 0708 (ลล)/พิเศษ ลงวันที่ 11 กันยายน 2523 ส่งรายงานการสำรวจเบื้องต้นวนอุทยานแหลมหยงลำ เพื่อจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ และกรมป่าไม้จึงได้เสนอคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติในคราวประชุม ครั้งที่ 3/2532 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2532 เพื่อพิจารณากำหนดที่ดินบริเวณแหลมหยงลำเป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาปรับปรุงแนวเขตธรรมชาติให้มากที่สุด กองอุทยานแห่งชาติได้ทำการสำรวจพื้นที่ธรรมชาติข้างเคียงและเกาะต่างๆ จำนวน

9 เกาะ คือ เกาะมุกด์ เกาะกระดาน เกาะแหวน เกาะเจ้าเม็ง เกาะปลิง เกาะเจ้าไหม เกาะไหง เกาะเชือก และเกาะม้า เพิ่มเติม รวมเป็นพื้นที่ชายฝั่ง เกาะและพื้นน้ำประมาณ 230.8 ตารางกิโลเมตร หรือ 144,300 ไร่ และนำเสนอต่อคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 4/2523 วันอังคารที่ 23 ธันวาคม 2523 ที่ประชุมมีมติให้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่ดังกล่าวให้เป็น อุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 กองอุทยานแห่งชาติจึงได้มีหนังสือ ที่ กส 0708/596 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2524 โดยผู้อำนวยการกองอุทยานแห่งชาติ (นายพ่อง เล่งอี่) เสนอต่ออธิบดีกรมป่าไม้ (นายพงษ์ โสโน) ลงนามเสนอร่างพระราชกฤษฎีกา กำหนดที่ดินป่าคลองไหโล๊ะ ป่าคลองปอและป่าคลองกันตัง ในท้องที่ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา ตำบลบ่อน้ำร้อน ตำบลบางสัก ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และลงนามกำกับในร่างหนังสือกราบเรียนท่านนายกรัฐมนตรี

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือที่ กส 0708/429 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2524 เสนอกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ (ดร.เกลิง ชำรงนาวาสวัสดิ์) เพื่อนำเสนอท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (ดร.อาณัติ อาภาภิรม) ลงนามในร่างหนังสือ กราบเรียนท่านนายกรัฐมนตรี ตามหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กส 0708/11963 ลงวันที่ 16 เมษายน 2524

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร 0203/18487 ลงวันที่ 18 กันยายน 2524 แจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบว่า ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2534 คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาพระราช กฤษฎีกาลงมติรับหลักการโดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการขอพระราชทานพระมหา กรุณาทรงลงพระปรมาภิไธยเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

จากนั้นได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าคลองไหโล๊ะ ป่าคลองปอและ ป่าคลองกันตังในท้องที่ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกาและตำบลบ่อน้ำร้อน ตำบลบางสัก ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2524 ซึ่งประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 98 ตอนที่ 170 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2524 นับเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งที่ 36 ของประเทศไทย (แผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม, 2540-2544 : 2-4)

2. ทรัพยากรทางกายภาพและชีวภาพ

2.1 ลักษณะที่ตั้ง

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมตั้งอยู่ในบริเวณที่ดินป่าคลองไหโล๊ะ ป่าคลองปอและ ป่าคลองกันตัง ในท้องที่ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา และตำบลบ่อน้ำร้อน ตำบลบ้านสัก ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทยอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 7

องศา 17 ลิปดาเหนือ ถึง 7 องศา 32 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 องศา 13 ลิปดาตะวันออก ถึง 99 องศา 29 ลิปดาตะวันออก

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม มีเนื้อที่ครอบคลุมอยู่ในเขตท้องที่อำเภอสิเกา และอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ประกอบด้วยป่าชายเลนและเกาะแก่งรวม 9 เกาะ ได้แก่ เกาะมุกด์ เกาะกระดาน เกาะแหวน เกาะเจ้าเม็ง เกาะปลิง เกาะเจ้าไหม เกาะไหง เกาะเชือก และเกาะม้า มีหาดทรายขาวนวลยาวไปตามผืนแผ่นดินกว่า 20 กิโลเมตร และสนทะเลตามธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ประกอบด้วยภาคพื้นดินและพื้นน้ำ รวมเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 144,292.50 ไร่ หรือ 230.87 กิโลเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ทางทะเล 137.22 ตารางกิโลเมตร พื้นที่เกาะประมาณ 93.65 ตารางกิโลเมตร

2.2 อาณาเขตติดต่อ

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันตกของประเทศไทยมี โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	จดเขาจองจันทร์ อำเภอกันตัง คลองเมง และคลองลำยาว ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง
ทิศใต้	จดช่องแคบมะละกา อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง
ทิศตะวันออก	จดควนดินแดง ควนเม็ดยูน ควนลู และควนแดง
ทิศตะวันตก	จดเกาะไหง เกาะมั่ง ช่องแคบมะละกา

2.3 ลักษณะภูมิประเทศ

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม เป็นอุทยานแห่งชาติที่ประกอบด้วยภาคพื้นดินและภาคพื้นน้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่ทางด้านตะวันตกของภาคใต้ชายฝั่งทะเลของจังหวัดตรัง พื้นที่ภาคพื้นดินบนชายฝั่งและหมู่เกาะต่างๆ จะเป็นพื้นที่ประมาณ 58,530 ไร่ และพื้นที่ภาคพื้นน้ำในทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดียจะมี พื้นน้ำ 85,762.5 ไร่ รวมทั้งหมดมีเนื้อที่ประมาณ 230.87 ตารางกิโลเมตร หรือ 144,292.5 ไร่ พื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ พื้นที่ดินชายฝั่งทะเลรวมทั้งเกาะมุกด์ เกาะกระดาน เกาะแหวน เกาะเชือก เกาะปลิง เกาะเมง บริเวณนี้ประกอบด้วยภูเขาหินปูนสูงชัน ทางตอนเหนือด้านตะวันออกมีเทือกเขาจองจันทร์ เทือกเขาควนเม็ดยูน เทือกเขาควนแดง ฯลฯ ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารหลายสายที่มารวมกันเป็นคลองบางลำ ไหลลงสู่แม่น้ำตรัง นอกจากนี้ยังประกอบด้วยทุ่งหญ้า ป่าดงดิบ ป่าชายเลน ป่าชายหาด และหาดทราย ส่วนพื้นที่

ภาคพื้นน้ำ เป็นห้วงน้ำลึก มีความลึกเฉลี่ยประมาณ 20 เมตร มีแนวปะการังเป็นบริเวณกว้างตามไหล่เกาะที่มีความลาดชันสูงแนวปะการัง จะปรากฏอยู่บนเกาะแหวน เกาะเชือก เกาะกระดาน

จากลักษณะภูมิประเทศของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมที่ประกอบด้วยภาคพื้นดินและภาคพื้นน้ำทำให้มีความหลากหลายของระบบนิเวศ ดังนี้

2.3.1 ความหลากหลายของธรรมชาติ

2.3.1.1 พืชพรรณ สามารถจำแนกออกได้ เป็น 5 ประเภท คือ

(1) ป่าดิบชื้น พบป่าประเภทนี้ครอบคลุมพื้นที่ ในเขตพื้นดินชายฝั่งตอนในบริเวณเขาน้ำราบ บริเวณบ่อน้ำร้อน บริเวณทิศตะวันออกของหาดทรายเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งเกาะมุกด์ พันธุ์ไม้ที่พบโดยทั่วไป ได้แก่ ยางวาด ยูง ยางมันไส และไม้ชั้นล่างเป็นพวกที่พบในเขต ป่าดิบชื้นโดยทั่วไป เช่น หวาย เถาวัลย์ เป็นต้น

(2) ป่าผสมบริเวณภูเขาหินปูน พบอยู่ด้านทิศตะวันตกของเกาะมุกด์ เกาะเชือก เกาะแหวน เกาะปลิง เขาเบนระ เขาเมง เขาหยงหลิง เขาเจ้าไหม ประกอบด้วยพืชพรรณไม้ที่ขึ้นเฉพาะพื้นที่ เช่น จันทน์ผา เบ้ง สลัดได กล้ายไม้ชนิดต่างๆ เป็นต้น

(3) ป่าชายหาด พบบริเวณทิวเขาชายทะเลบริเวณเกาะมุกด์ เกาะเจ้าไหม เกาะเมง พันธุ์ไม้ที่สำคัญ เช่น สนทะเล เม่า กระทิง เป็นต้น

(4) ป่าชายเลน พบกระจายอยู่ตามอ่าวของเกาะมุกด์ พืชพรรณที่สำคัญ ได้แก่ โกงกาง โปรง ตะบูน เป็นต้น ด้านหลังป่าชายเลนมีพืชพรรณไม้น้ำกร่อยขึ้นอยู่ เช่น จาก หงอนไก่ทะเล เป็นต้น

(5) สังกมพืชน้ำ พบสังคมพืชน้ำประเภท หญ้าทะเล สาหร่าย แพลงตอน โดยเฉพาะท้องทะเล ของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม เป็นแหล่งหญ้าทะเลขนาดใหญ่

2.3.1.2 สัตว์ป่า จากการสำรวจสามารถจำแนกได้ดังนี้

(1) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เป็นสัตว์ที่มีสถานภาพใกล้จะสูญพันธุ์ ได้แก่ พะยูม เลียงผา ค่างดำ เก้ง และกระเจงเล็ก ส่วนสัตว์ผู้ล่าที่พบเห็นได้ยาก ได้แก่ แมวดาว ส่วนที่พบเห็นตัวและร่องรอยได้ง่าย ได้แก่ นากเล็กเล็บสั้น ฯลฯ

(2) นก พบนกที่มีสถานภาพใกล้จะสูญพันธุ์ 2 ชนิด ได้แก่ นกกระสาออดำ และนกตะกรุม นกชายเลนอพยพที่มีสถานภาพหายาก ได้แก่ นกยางจีน นกทะเลขาเขียวลายจุด และนกนางนวลแกลบพันธุ์จีน

(3) สัตว์เลื้อยคลาน ได้แก่ เต่าบึงหัวเหลือง งูหลาม และงูเห่า

(4) สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ได้แก่ กบอ่อง กบนา อึ่งน้ำเต่า เป็นต้น

2.3.2 แหล่งท่องเที่ยวและจุดเด่นที่น่าสนใจ

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม เป็นอุทยานแห่งชาติ ที่ประกอบด้วยภาคพื้นดิน และภาคพื้นน้ำในทะเลอันดามัน จากลักษณะของภูมิประเทศจึงทำให้อุทยานฯ มีแหล่งท่องเที่ยวทั้ง ทางบกและทางทะเล ตลอดจนความหลากหลายทางด้านทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ดังนั้น อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมจึงเหมาะเป็นสถานที่เพื่อการศึกษาหาความรู้และการพักผ่อนหย่อนใจ ดังนี้

2.3.2.1. บ่อน้ำร้อน ตั้งอยู่ที่ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตัง ใกล้กับหน่วยพิทักษ์ อุทยานแห่งชาติ ปัจจุบันได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบด้วยอาคารนิทรรศการ และประชาสัมพันธ์ สะพานเดินเท้าศึกษาธรรมชาติ ป่าพรุและที่อาบน้ำร้อน อยู่ห่างจากที่ทำการ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ประมาณ 20 กิโลเมตร

2.3.2.2 หาดยาว เป็นชายหาดที่กว้างเหมาะที่จะมาเข้าค่ายพักแรม แต่มี ข้อควรระมัดระวังในเรื่องการเล่นน้ำ เนื่องจากน้ำลึกและคลื่นจัด อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยาน แห่งชาติหาดเจ้าไหม ประมาณ 15 กิโลเมตร

2.3.2.3 หาดเจ้าไหม อยู่ห่างจากตัวจังหวัดตรัง 59 กิโลเมตร หากเลียบชายทะเล มาทางปากเมง อยู่ถัดจากหาดหยงหลิง เหมาะในการเล่นน้ำเพราะน้ำตื้นและมีบริเวณกว้าง เบื้อง หน้าจะมองเห็นเกาะลิบงอยู่ไม่ไกลนัก หาดเจ้าไหมนี้เป็นที่ตั้งของชุมชนชาวประมงที่อาศัยกันอยู่ หนาแน่น มีท่าเทียบเรือสำหรับเดินทางท่องเที่ยวทางทะเลด้วย อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติ หาดเจ้าไหม ประมาณ 16 กิโลเมตร

2.3.2.4 ถ้ำเจ้าไหม ต้องนั่งเรือจากบ้านเจ้าไหม บริเวณหาดเจ้าไหมเลาะผ่าน ป่าชายเลนที่สวยงาม ซึ่งปัจจุบันได้มีการท่องเที่ยวพายเรือแคนูเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับ ธรรมชาติอย่างใกล้ชิด เพราะเรือสามารถแล่นเข้าถึงปากถ้ำได้ ระหว่างทางจะมีถ้ำซึ่งสามารถพาย เรือแคนูลอดเข้าไปได้ แต่ต้องมีผู้นำทาง เมื่อลอดผ่านจะพบป่าชายเลนอยู่ท่ามกลางหุบเขาสูงชัน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ประมาณ 18 กิโลเมตร

2.3.2.5 หาดหยงหลิง-หาดสั้น เป็นหาดทรายรูปโค้งขนานไปกับดงสน ที่เขาหยงหลิงมีเว้าและโพล่งถ้ำ ซึ่งสามารถเดินลอดออกไปสู่ชายหาดได้ ถัดจากหาดหยงหลิงเข้าไปด้านในจะมีชายหาดอีกแห่งหนึ่งคนละฟากเขาที่เรียกว่า หาดสั้น หาดหยงหลิงนี้เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 13 กิโลเมตร

2.3.2.6 เกาะมุกต์ เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม บริเวณด้านทิศตะวันออกจะเป็นที่ตั้งของชุมชนชาวประมงดั้งเดิม ส่วนทางทิศตะวันตกมีจุดท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ “ถ้ำมรกต” ที่มีทางเข้าเป็นโพรงเล็กๆ ระยะทางของถ้ำประมาณ 80 เมตร เมื่อถึงปลายทางจะพบหาดทรายขาวสะอาด อยู่กลางถ้ำและก่อนที่จะออกจากปากถ้ำ จะมีแสงสะท้อนสีเขียวมรกต

2.3.2.7 เกาะกระดาน เป็นเกาะที่มีชายหาดที่ขาวที่สุดของทะเลตรัง เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม มีสถานที่กางเต็นท์ รอบๆ เกาะจะรายรอบด้วยปะการังน้ำตื้นและพันธุ์ปลาสวยงาม สามารถดูพระอาทิตย์ตกน้ำได้ที่จุดชมวิวของเกาะกระดานโดยเดินไปตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

ที่มา : http://www.thaiforrestbooking.com/np_home.asp?npid=209&lg=1

2.3.2.8 เกาะเชือก ตั้งอยู่ใกล้กับเกาะม้าของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ เหมาะแก่การว่ายน้ำและดำน้ำดูปะการัง เนื่องจากบริเวณนี้มีปะการังอ่อนหลากสี

ที่มา : http://www.thaiforrestbooking.com/np_home.asp?npid=209&lg=1

2.3.6.9 หาดปากเมง เป็นชายทะเลแหล่งท่องเที่ยวแห่งแรกของเมืองตรัง ภาพแรกที่ดึงดูดสายตาผู้มาเยือนได้แก่ โขดเขาใหญ่ทะเล รูปร่างคล้ายคนนอนหงายทอดตัวยาวไปทางด้านเหนือ นั่นคือ เขาเมง หรือเกาะเมง บริเวณนี้จะมีหน่วยของอุทยานฯ และท่าเรือสำหรับไปท่องเที่ยวเกาะต่างๆ อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ประมาณ 7 กิโลเมตร

2.3.6.10 ถ้ำมรกต อยู่ทางทิศตะวันตกของเกาะมุกด์ ทางเข้าถึงเวลาน้ำขึ้นจะปิดปากถ้ำ การเข้าไปในถ้ำต้องว่ายน้ำเข้าไป ข้างในถ้ำเป็นหาดทรายเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ เมื่อคลื่นซัดกระทบปากถ้ำละอองน้ำถูกแสงอาทิตย์เกิดเป็นประกายสีรุ้งงดงามมาก บนเกาะเป็นหมู่บ้านชาวประมง

2.3.6.11 เกาะแหวน อยู่ถัดจากเกาะเชือก เหมาะแก่การว่ายน้ำและดำน้ำดูปะการัง

2.4 ลักษณะภูมิอากาศและปริมาณฝน

อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมได้รับอิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จึงทำให้ฝนตกชุกตลอดปี ทำให้เกิดฤดู 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่ เดือนมกราคม-เมษายน ส่วนฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม-ธันวาคม ค่าอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายเดือน เท่ากับ 35.2 องศาเซลเซียส ในเดือนมีนาคมและเมษายน ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย รายเดือนเท่ากับ 21.2 องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์

มีค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีเท่ากับ 80 เปอร์เซ็นต์ สำหรับค่าเฉลี่ยของปริมาณน้ำฝนตลอดทั้งปี เท่ากับ 2187.3 มิลลิเมตร เดือนที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด คือ เดือนกันยายน เท่ากับ 158.8 มิลลิเมตร

2.5 การคมนาคม

จากจังหวัดตรังไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4046 (สายตรัง-สิเกา) ถึงกิโลเมตรที่ 30 เลี้ยวซ้ายตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4162 ไปตามเส้นทางสู่หาดปากเมง เป็นถนนลาดยางตลอด ระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร จากหาดปากเมง เลี้ยวซ้ายไปตามถนนเลียบริมชายหาดประมาณ 7 กิโลเมตร จะถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติเจ้าไหม (หาดนางกลาง) รวมระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 47 กิโลเมตร จากจังหวัดตรัง

3. เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

3.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เป็นตัวเอื้ออำนวยในการประกอบอาชีพของราษฎรการได้รับอิทธิพลของลมมรสุมในช่วงเดือนต่างๆ หอบเอาความชื้นจากทะเลอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ทำให้ราษฎรบริเวณรอบอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม นิยมทำสวนยางพารา สวนผลไม้ ปลูกพืชผักใช้ในครัวเรือน และประการสำคัญผู้ที่อาศัยอยู่ริมฝั่งทะเลมักมีอาชีพประมง ซึ่งทำรายได้ดี เมื่อได้รับผลผลิตแล้ว ส่วนใหญ่จะมีพ่อค้าซื้อถึงแหล่ง แต่ก็ยังมีบางแหล่งที่ขนส่งไปขายในเมืองเอง จากการประกอบอาชีพของราษฎร พบว่า ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเกษตร รับจ้างทั่วไป รับจ้างภาคเกษตร เช่น กรีดยาง ประมง เป็นต้น

3.2 สภาพทางสังคม

ลักษณะครอบครัว ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว การศึกษาได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา และส่วนใหญ่ประชากรเป็นคนท้องถิ่นโดยกำเนิด

3.3 วัฒนธรรม/ประเพณี/ความเชื่อ

การนับถือศาสนาของประชาชนในท้องถิ่น มีทั้งผู้นับถือศาสนาพุทธ อิสลาม แต่สามารถอยู่รวมกันได้ด้วยความเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน จึงมีทั้งวัด สำนักสงฆ์ และมัสยิดไว้ปฏิบัติกิจทางศาสนา

สำหรับเรื่องวัฒนธรรมประเพณี แบ่งย่อยออกได้หลายด้าน เช่น

1. วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณคดี ราษฎรที่อยู่อาศัยรอบอุทยานฯ นิยมพูดภาษาท้องถิ่นภาคใต้ที่คล้องจองกัน เป็นบทกลอนที่ไพเราะ เช่น การแห่กล่อมทารกด้วยลำเนียงได้
2. ทางวัตถุ เช่น พวกศิลปะเครื่องใช้ต่างๆ ชาวชนบทนิยมทำเอง เช่น ทำเสื่อจุดทอผ้า เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับหาปลา
3. ทางจารีตขนบธรรมเนียมและประเพณี ชาวตรังไม่ว่าหมู่บ้านไหน มีประเพณีอวมงคล (งานศพ) ที่แปลก ถือเป็นงานสำคัญรวมญาติมิตร แสดงความอาลัยผู้ตาย มีการจัดงานยาวนาน มีบัตรเชิญไปติดตามป้ายสาธณะต่างๆ